

[Frede Nielsen.]

samme Generation maatte de gaa i Krig for en Modpart, der havde handlet saa ilde imod dem. Blod og Lidelser har det kostet, og vi har den dybeste Medfølelse med dem. Vi beundrer dem for deres Mod og deres Sejghed og føler os forpligtede over for dem. Der er ingen Tvivl om, at det er hele det danske Folk der ser saadan paa det, og vi har fra alle Kredse givet Udtryk for vor Vilje til at hjælpe paa praktisk Maade. Det er gjort af private Kredse, og det er gjort af Staten, baade hvad det rent materielle og det kulturelle angaar. Der er i Sommerens Løb gaaet Mængder af Levnedsmidler og andre livsvigtige Ting derned, og det fortsættes. Her har navnlig Grænseforeningens Amtsorganisationer gjort en beundringsværdig Indsats, og Staten har ogsaa givet Udtryk for sin Vilje til at hjælpe rundhaandet og ubetinget. Alt dette er kendt, og der er ikke Rum for Tvivl om, at saadan vil det fortsætte alt efter Trangen til hver Tid.

Det forundrer derfor, at Partiet Venstre har valgt at gaa den Vej, det gør nu i Form af Forespørgselen til Udenrigsministeren. Det forundrer saa meget mere, som Fremgangsmaaden jo slet ikke harmonerer med Aftalerne om og inden for den nuværende Samlingsregering, som Venstre jo selv er med i. Den normale Vej, naar man ønsker Oplysninger af den Art eller ønsker at berede Vej for Debat om Tingene, er at rejse Problemerne inden for Regeringen, eventuelt ogsaa i Det udenrigspolitiske Nævn. Der er mig bekendt Tid efter anden givet Oplysning om alt, hvad der er foretaget. Det er endogsaa saa kendt, at Pressen har kunnet bringe Oplysninger om de Bidrag, den danske Stat har bevilget. Det er kendt af alle, at der ikke bestaar nogen Unighed mellem Partierne om denne Hjælp, og at der ikke er Brist paa Villigheden fra nogen Side. Derfor er det lidt vanskeligt at forstaa, som den ærede Ordfører for Forespørgerne nu nævnte i sin Motivering af Forespørgselen, at man har skønnet det nødvendigt at henlede Regeringens Opmærksomhed paa Problemet. Det maa forbløffe noget, at Venstre, uden at sige noget som helst om det i Regeringen, i Det udenrigspolitiske Nævn eller andre Steder, rejser Problemet paa den Maade. Det kan ikke undgaas, at det kommer til at lugte af partiprægede taktiske Manøvrer, og det er Sagen virkelig for god til.

Den kommende Tid vil stille meget store Krav til Danmark med Hensyn til Hjælpen til Sydslesvig. Den Vækst, der hidtil har været i det danske Skolevæsen

derne, og som synes at fortsætte endnu, har sprængt alle Rammer. Alene det at skaffe Lærere vil volde store Vanskeligheder, men Spørgsmaalet maa jo løses. Den Ordning, der er truffet, gaar ud paa, at Staten gennem det særlige Udvalg, som har med de Ting at gøre, støtter Skolerne, det vil sige bærer dem faktisk fuldstændig i Syd-Tønder Kreds og Flensborg Landkreds. Det drejer sig om 7 gamle og 16 nye Skoler. Af de gamle Skoler kommer herunder Duborg-Skolen og den dansksprogede Kommuneskole i Flensborg. Staten har, som bekendt, ydet 100 000 Kr. til de nye Skoler; det er en ekstra Bevilling, som gælder for den resterende Del af Finansaaret. Bevillingen ydedes efter Indstilling fra Dansk Skoleforening for Sydslesvig. Grænseforeningen for sin Part støtter 2 gamle og 10 nye Skoler og venter med Sikkerhed 5 nye Skoler inden for sit Omraade. Det vil i saa Fald blive 40 danske Skoler med 2 300—2 400 Elever. Det er en vældig Vækst, og en og anden vil vel spørge, om det alt sammen holder, men det Spørgsmaal kan kun Tiden give Svar paa, og det skal jo i hvert Fald ikke drøftes ved denne Lejlighed. Danmark maa honorere Kravene paa dette og andre Omraader, ogsaa uanset mulig Tvivl om, hvorvidt det alt sammen er lige ægte og vedvarende. Det uægte vil naturligvis udskille sig med Tiden.

Af andre Krav vil der utvivlsomt ogsaa komme det, at det maa være nødvendigt Tid efter anden at skaffe Lokaler til det danske folkelige Arbejde i Sydslesvig, og ogsaa det øvrige folkelige og kulturelle Arbejde maa støttes; f. Eks. betyder dansk Musik og Teaterkunst en stor aandelig Berigelse for de danske Sydslesvigere, og den glimrende Indsats, Det kongelige Teater og andre Institutioner og Kredse her har ydet, bør fortsættes uden Mindskning. Ogsaa Bibliotekerne kræver fortsat og øget Støtte, og det samme gælder den danske Presse, som i Aarenes Løb er blevet baaret over Vanskelighederne ved bl. a. den danske Stats Hjælp.

Lad mig i denne Forbindelse anstille et Par Betragtninger om den danske Presse i Sydslesvig. Jeg tror, at det sundeste for den danske Presse dernede vil være, at den nok bør udbredes bedst muligt i hele vort Land, naturligvis, som Bud dernedefra og som det daglige, levende Baand mellem dem og os, men den bør sikkert ikke samtidig søges placeret som et konkurrerende Bladforetagende Nord for Grænsen. Det er dyrt, og det har vist sig, at det ikke kan gøres tilfredsstillende. Det er en Ordning,